

Bibliotekarstudentens nettleksikon om litteratur og medier

Av Helge Ridderstrøm (førsteamanuensis ved OsloMet – storbyuniversitetet)

Sist oppdatert 16.04.19

Dette dokumentets nettadresse (URL) er:

https://www.litteraturogmedieleksikon.no/cm4all/uproc.php/0/personlig_hjemmeside.pdf

Personlig hjemmeside

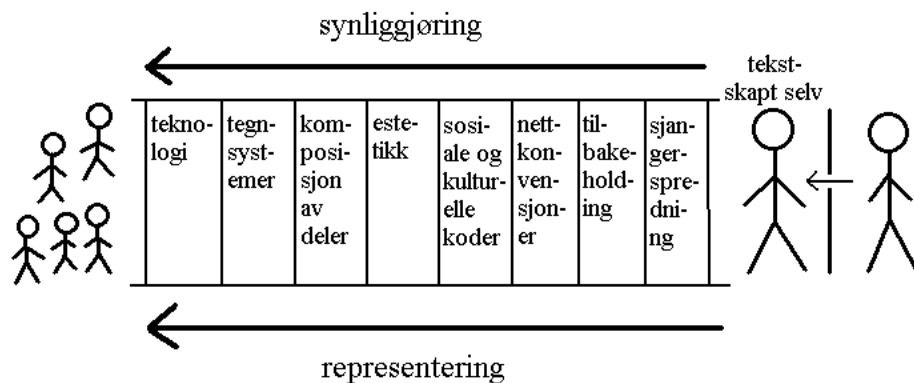
(_sjanger, _digital) Et digitalt dokument, med én eller flere sider/deler, der en person presenterer seg selv (med interesser, venner osv.) på Verdensveven (World Wide Web).

Blant de kulturelle ytringsformene som Internett ledet til på 1990-tallet, var produksjon av personlige hjemmesider. Da Verdensveven ble allemannseie, “hundreds of thousands of individuals built their own home pages on their personal machines, or by using server space rented from Internet service providers. Individual home page construction became – like the cultivation of suburban front gardens – a means of self-presentation and a new form of folk art” (William J. Mitchell i Lunenfeld 2000 s. 115). “De flesta företag som sålde Internet-abonnemang [fra midten av 1990-tallet] erbjöd även sina kunder plats för egna hemsidor.” (Karlsson 2002 s. 13)

“As much as the private home page on the Internet is put forward (and put down) as the worst possible use of Web resources, the home page is nevertheless the ultimate form of personal publishing – a memory machine in and of itself.” (Lunenfeld 2000 s. 138)

Å lage en personlig hjemmeside er for skaperen av nettstedet f.eks. en måte til å realisere ekspressive identitetsuttrykk, inngå emosjonelle allianser og prøve å finne klarhet i sin livssituasjon (SPoKK 1997 s. 51-52). “Det centrala för en personlig hemsida är alltså att den ska handla om den person som gjort den. Hela hemsidan behöver dock inte handla om innehavaren.” (Karlsson 2002 s. 16) En personlig hjemmeside “används som *identitetskort*, *gesällprov*, *social salong*, *faktabank* och *litterärt verk* (i vissa fall även som *förlagshus*).” (Karlsson 2002 s. 90)

Vi får aldri direkte tilgang til personen som har skapt hjemmesiden, fordi det alltid er en rekke faktorer som preger tilgangen:

“Hjemmesider skrives i hypertekst og legges ut som en egen adresse i World Wide Web [...]. De fleste hjemmesider har en grafisk utforming, gjerne med fotografier og referanser til andre sider eller tjenester på WWW, kalt linker. På denne måten definerer hjemmesiden seg i forhold til det globale samfunnet på WWW; jo flere referanser en hjemmeside har, jo mere attraktiv er den i det den signaliserer både stor kunnskap, høy teknisk kompetanse og oversikt over WWW-verdenens tilbud. Utformingen av hjemmesiden er personlig og individuell, og kan inneholde alt fra presentasjon av brukeren [...] til private interesse-områder, tanker, dagbøker, meningsyttringer, fotografier og noen legger også ut lydfiler. Hjemmesider er kreative og tekniske utfordringer, og blir derfor også gjenstand for premiering og vurdering både i cyberkulturen, og i aviser og tidsskrifter av mer allmenn karakter. Det finnes flere 10-på-topp-lister over både individers og bedrifters hjemmesider, og informantene som står på en slik liste nevner dette som en spesiell status. Hjemmesiden gir den anonyme nettverksbrukeren muligheten til å bli stjerne, ikke på grunn av ytre attributter, men på grunnlag av kompetanse og teknisk kreativitet.” (Dagny Stuedahl i <http://www.ifi.uio.no/~dagnyst/oppgave.html>; lesedato 17.12.2000)

“En vanlig personlig hemsida år 2001 kan eksempelvis bestå av en indexsida, en nättdagbok, en egosida och en skivsamling. Detta betyder inte att sidkategorier som vännersidan, länksidan och fotosidan försvunnit, utan i stället att tyngdpunkten hela tiden förskjuts och att hemsidans kärna förändras. Fortfarande kan man dock tala om hemsidan som ett övergripande förpackningsformat. En annan utveckling som kan skönjas är en ökande institutionalisering av den personliga hemsidan och dess delar.” (Karlsson 2002 s. 160) Hjemmesiden kan utvikles “mot det lokala och privata eller mot det offentliga.” (Karlsson 2002 s. 164)

“En hjemmeside er et lite grafisk univers satt sammen av brukerens interesser og innfall; her legges linker til vitser, gåter, oppskrifter og diskusjoner som innehaveren følger med i. Betegnelsen hjemmeside gir den riktige assosiasjonen; dette er nettverkindividets hjem i kybersamfunnet, det er åpent for alle som taster inn adressen, og man blir ofte invitert til å “besøke hjemmesiden” i e-post-korrespondansen. [...] hjemmesiden blir oppfattet som nettbrukerens presentasjon av seg selv, der personlighet og oppfinnsomhet utgjør møblemet. [...] Vandringen kan assosieres med prosessen det er å bli kjent med et nytt menneske;

stadig oppdages nye sider, nye tanker og nye verdensanskuelser som supplerer førsteinntrykket vedkommende har gitt av seg selv. Assosiasjonen må imidlertid hurtig nyanseres, for hjemmesiden er i motsetning til personligheten et rasjonelt produkt, bevisst planlagt og utformet. Det er derfor hjemmesiden må analyseres som en identitets-eksponering; som bevisst informasjon individet setter sammen for å presentere seg selv og sin livsverden. I dette perspektiv kan hjemmesider sammenliknes med video-opptak; som en dokumentasjon på meningsverdier og tilhørighet.” (Dagny Stuedahl i <http://www.ifi.uio.no/~dagnyst/oppgave.html>; lesedato 17.12.2000)

Skaperen av nettsiden vil “etablera kontakt med besökaren och få honom eller henne att göra olika saker med hemsidan.” (Karlsson 2002 s. 138) “Antall besøkende på hjemmesiden, og respons over e-post er indikasjoner på hjemmesidens popularitet. Men særlig smigrende er det når andre brukere oppretter linker til ens hjemmeside [...] hjemmesiden oppfattes ikke som privat, men som et produkt som markerer individet i den globale kontekst. En nærmere analyse av hjemmesidenes identitets-eksponeringer, dens symbolbruk og lek med fiksjon og fakta, vil kunne gi en dypere forståelse av den interaktive prosessen kulturell produksjon på Internettet representerer. Videre vil en analyse med dette perspektivet kunne gi et bilde av relasjonen mellom kyberkulturens verdiskapere og dens publikum. [...] Mediets raske utvikling og stadig større befolkning kan bety at enkeltindividet bruker hjemmesiden som et slags “foto” av seg selv, et personlig dokument på identitet, der mangesidigheten blir manifestert i form av linker videre i World Wide Web, offentlig tilgjengelig for alle i det globale nettverksamfunnet.” (Dagny Stuedahl i <http://www.ifi.uio.no/~dagnyst/oppgave.html>; lesedato 17.12.2000)

“Menyn, oavsett om den är utformad som en lista eller som ett antal skriftblock, får sägas vara indexsidans viktigaste komponent. Omdömena om vilka egenskaper som är positiva for en indexsida varierar dock, även om flera informanter värderar tydlighet högt (“stilren”, “lättläst”, “lättnavigerad”).” (Karlsson 2002 s. 54)

“Eftersom en normal hemsida består av ett flertal sidor som kan föras till olika kategorier är den snarast att betrakta som ett *förpackningsformat* vars olika delar främst hålls samman med hjälp av hemsidans formgivning.” (Karlsson 2002 s. 66) Grafisk formgivning eller design av hjemmesiden omfatter tekstbakgrunn, typografi, farger og layout (Karlsson 2002 s. 86).

“Thomas Erickson notes that ‘personal home pages and the World-Wide Web are not being used to “publish information”; they are being used to construct identity – useful information is just a side effect’. He adds that ‘the World-Wide Web is one of the first venues where individuals can construct portrayals of themselves using information rather than consumer goods as their palette’ (Erickson 1996). Websites are frequently labelled as ‘under construction’. However, the construction involved is more than the construction of the sites themselves: personal home pages can be

seen as reflecting the construction of their makers' identities. Creating such pages offers competent web authors an unrivalled opportunity for self-presentation in relation to any dimension of social and personal identity to which ones chooses to allude. Such a virtual environment offers a unique context in which one may experiment with shaping one's own identity." (Chandler 1998)

"The Web is a medium which represents a radical departure from previous modes for the 'presentation of self in everyday life' (Goffman 1969). Whilst there are many ways in which people engage in impression management in everyday life, notably in the clothes they wear and the goods they possess, the most obvious comparison for personal home pages with prior modes would seem to be the bedroom walls of young people in the West, with their diverse arrays of graphics and text in the form of posters, postcards, snapshots, sports insignia and so on (Brown et al. 1994; Salinger 1995; Seabrook 1997, 235-6). The potential of bedroom walls for wide self-advertisement is of course limited. Before the advent of Web in 1993, 'one-to-many' communication as a mode of self-presentation has been a tool of the privileged few. Web pages (if we can regard them as separable from facilities such as e-mail to which they are typically directly linked) offer the potential for mass communication in a medium which, despite far from universal access, is incalculably more widely-accessible for self-presentation than conventional print publishing and the traditional mass media. As Martin Ryder notes, 'the Web is a mass medium. But unlike other mass media such as television, radio, film, and print publishing, this medium appears to be open to mass producers as well as mass consumers' (Ryder 1998)." (Chandler 1998)

"What is new about such virtual selves is that they have never before been available to so many people. However 'misinterpreted' they may be, such virtual selves extend their author's potential influence in both time (particularly with books) and space (particularly with the World-Wide Web). [...] When an academic friend showed me his web pages for the first time some years ago he drew my attention to the pinkish-purple background and asked me what significance I attached to this. I confessed that it signified nothing in particular to me, and he then announced (for the first time) that it signified his gay identity (to which the content of the pages did not allude at all)." (Chandler 1998)

"Min nettside er en dublett av mitt selv, i mange tilfeller til og med den kreative oppfinnelsen av et nytt selv, en ny identitet som jeg hittil har skjult for meg og for andre og som nå i mitt fravær interagerer medialt med andre mennesker." (Münker og Roesler 1997 s. 65)

"The content of personal home pages can be recognized as drawing on a palette of conventional paradigmatic elements, most notably: personal statistics or biographical details; interests, likes and dislikes; ideas, values, beliefs and causes; and friends, acquaintances and personal 'icons' [...]. Creating a personal home page can be seen as building a virtual identity insofar as it flags topics, stances and

people regarded by the author as significant (as well as what may sometimes either be 'notable by its absence' or 'go without saying'). Sherry Turkle notes that in a home page, 'One's identity emerges from whom one knows, one's associations and connections' (Turkle 1996a, 258). More boldly, another commentator declares: 'Show me what your links are, and I'll tell you what kind of person you are' (Miller 1995). Where such links are to the pages of friends or to those who share one's interests this can be seen as involving the construction of a kind of 'virtual community' by home page authors (Rheingold 1995). [...] they are aware that using the medium involves publishing their pages for a much larger audience than their circle of immediate acquaintances (though I am struck by the way in which many young web page authors seem conscious only of an audience of their friends). Some critics of home pages are quick to dismiss the worth of such pages by responding, 'Who cares?'; the genre has been unkindly described as 'a fan club to oneself' (DiGiovanna 1995). Playing on Sartre, one wit remarked: 'Hell is... other people's home pages' (cited in Buten 1996). Another jibes that many pages are produced by 'people who have nothing to say, but who succeed in doing so over a very extensive amount of disk space' (Hurvitz 1996). [...] It is true that many personal home pages are banal, badly executed or bizarre. Many reflect institutional rituals and are clearly generated to satisfy the objectives of employers or educators: such pages are unlikely to reflect the ways in which their authors might have chosen to present themselves. Even if some of these pages may well be practically worthless to anyone other than their authors, their value to their authors may nevertheless be considerable." (Chandler 1998)

"Personal home pages include not only text, but also graphics (still and moving, including photographs, cartoons and artwork) and sound (voices, music and sound effects). Indeed, some personal home pages have less text than graphics. Individual 'pages' vary from short screenfuls to long scrolls, and one individual's personal home pages may range from a single page to many interconnected pages. Whilst personal home pages are more comparable to printed pages than to face-to-face communication, as web pages they have several features which make them unlike pages printed on paper. Some home pages are divided into separate windows or 'frames'. Some have an 'access counter' to log the number of 'hits'; some have a 'guestbook' for people to leave comments about the page which others can review; some have 'forms' to fill in. Home pages include links to other pages (both those of the author and those of others), with or without comment, typically thematized, though often just 'hotlists' of 'cool links'. Some links are accessed by pressing graphical 'buttons' carrying appropriate logos. [...] an e-mail button enabling asynchronous textual communication is usually part of a home page, and a chat button enabling synchronous communication when the author happens to be on-line is also sometimes available." (Chandler 1998)

Hjemmesidene "involve impression management. What makes such self-presentation less dramatic than in the other Internet environments referred to is probably that home pages embody many ties to what is sometimes, in this context,

called RL (Real Life as opposed to VR, or Virtual Reality). Personal home pages often include such ties to RL as: photographs of the authors which are at least identifiable by those who know them in RL; e-mail addresses which often reveal institutional affiliations; links to other people who know the authors in RL; RL home and/or institutional addresses, and so on. The social ties typically embedded in personal home pages (without which they would hardly be recognizable as personal home pages) would tend to make assumed identities hard to sustain. Personal home pages are thus not the favoured medium of those who wish to adopt identities which would be completely unrecognizable to those who know them in RL. However, some homepage authors do now use e-mail facilities which do not reveal RL names and locations and where they do not include photographs of themselves or postal addresses the potential is there for subterfuge. We can be more in control of the image we present on a personal home page than in day-to-day life.” (Chandler 1998)

“Of the myriad of home pages that now inhabit the web, hundreds (and perhaps thousands) were created by adolescent girls who blend text, images and sounds to present themselves to a real yet faceless audience. Although boys outnumber girls on-line, the growing number of girls’ home pages lends credibility to the notion that the web may present a new and much-needed forum for girls’ ‘safe’ self-expression. [Roberta] Furger, who talked with girls about why they liked going on-line, supports this proposition. She discovered that girls foremost enjoyed the freedom to say whatever they wanted without fear of judgement or harassment. [...] Wynn and Katz proposed that personal home pages ‘are essentially people’s self-created windows on themselves and as such are a construction of self offered to the random viewer’. Chandler and Roberts-Young conducted e-mail interviews with adolescent authors, concluding that home pages serve specific functions for adolescents as they construct their social identities. For example, the public nature of home pages encourages more thoughtful self-evaluation and self-presentation than other forms of expression, thereby heightening chances for feedback that may validate developing identities.” (Stern 1999)

“The most common tone among the girls’ sites was one of excitement and optimism. Sites with this type of tone are called *spirited* to convey their buoyancy and cheerfulness. Girls who created these types of pages constructed their public persona as self-confident and generally pleased with life. In direct contrast were sites that will be referred to as *sombre*. Creators of sombre sites presented an on-line self that appeared disillusioned with life, angry with friends and family, and gravely introspective. They portrayed themselves as dark and brooding, as well as articulate and witty. Last were sites whose tone oscillated between spirited and sombre. Girls who authored *self-conscious* sites, as they have been named, presented themselves as unconfident and unsure how much they should share on-line. They combined happy images and thoughts on the same page as depressing pictures and writings, qualifying their words and discrediting themselves repeatedly. The contrasting tones of the sites help illuminate the differing ways

girls appear to use the web to express themselves. Some construct themselves as those who use the web primarily for self-description and self-glorification (spirited sites). Others portray themselves as those who consider their home pages as asylum from a difficult and hostile world, as a place to say the things they would never – or could never – say in real life (sombre sites). And still others present themselves as cautious home page authors, confused over whether to discuss the contradictions they encounter between their real experiences and inner thoughts (self-conscious sites). Their self-presentations imply that they are eager to speak, but nervous about revealing too much.” (Stern 1999)

“Although the tone of their sites was spirited, not all of the topics the girls chose to discuss were upbeat. Danielle, 14, described the events she thinks have shaped who she is. Among them, she included: ‘In April of this year (1997), my mom died of cancer. We (my dad and I) went up to New York for the funeral. I miss my mom very much, I’m writing this section in pink, because it was her favourite colour. I know if she was alive, she’d like it!’ Danielle’s effort to turn a piece of her web page into a tribute to her mother seems characteristic of the type of girls who created spirited sites.” (Stern 1999)

“The girls who created self-conscious sites, more than any of the others, constructed themselves as deep in the throes of identity construction. They portrayed themselves as consciously struggling to determine who they are and how they should present themselves. They suggested that they were conscious of their ability to construct their own persona, online as well as in real life, but unconfident about which self-portrayal would be best.” (Stern 1999)

“[T]he girls do not all use their home pages to construct the same type of self or to use the home page for the same purposes. Girls who create *spirited* sites construct themselves as openly proud and optimistic, while *self-conscious* site creators portray themselves as concurrently doubtful and hopeful. Girls who posted *sombre* sites presented themselves as willing to share dark and unfeminine topics that are rarely addressed in real life. Were one to take the girls’ home pages at face value, sombre site creators seem to be using the web to its greatest potential. They present themselves as eager to disclose thoughts and ideas they feel unable to utter in ‘real’ life. They indicate that they consider their web pages as venting stations, to get off their chests the dark and unlady-like feelings that engulf them. They also suggest that they use their sites as sounding boards, as places where they can receive feedback from faceless comrades and critics regarding their creativity and insight. Alternatively, perhaps these girls are actively constructing a fictitious persona – addressing topics they know ‘push the envelope’, not because they are ‘real’ preoccupations, but rather because they would like for their audience to think so. Either way, the girls build their pages so that self-reflection and explication seem dominant, and they imply that they find comfort in the risk-free environment the web provides.” (Stern 1999) Det kan diskuteres hvor “risk-free” det er å legge ut informasjon om seg selv på Verdensveven, men noen av disse ungdommene tenker

knapt over det: “Discussions of safety in the context of the web inevitably conjure up images of on-line stalkers and questionable content. However, when I use the word ‘safe’ in this paper, I am referring to girls’ belief that they are free to speak without fear of endangering themselves, their relationships, or their ‘realities’. For example, many girls explain on their web pages how they would be embarrassed or scared if their ‘real’ friends knew about their sites” (Stern 1999).

“Girls who create spirited sites present themselves as web users who view their home pages as tools for self-validation or to portray themselves in the best light possible according to cultural expectations of ‘good girls’. They list their interests, personal statistics, and accomplishments to verify their self-worth. These girls present themselves as less inwardly self-reflective, and focus more on presenting an interesting, dynamic self to their audience. The range of images and writings they display may, in fact, reflect their uncertainty about who they would like to ‘be’ on-line. The girls who create self-conscious sites, on the other hand, openly present themselves as self-doubting and insecure. They suggest that the web is not necessarily the low-risk space that spirited and sombre site authors imply they perceive. The web can be accessed by those who can – and very well may – use their personal information against them. Self-conscious site authors suggest that they allow the inhibition they feel in real life to infiltrate their on-line personae. In fact, they seem quite conscious of their own ability to shape their virtual identity.” (Stern 1999)

“En svært utbredt form for hypertekst på verdensveven er hjemmesiden. En hjemmeside kan betraktes som en åpen inngangsdør eller en entré til et nettsted. De fleste private hjemmesider er ganske tomme og grunne: Et bilde av innehaveren og marsvinet hans, en liste over sympatier og antipatier, og kanskje noen lenker til hjemmesidene til bekjente og band de liker. Som sjanger fremstår slike hjemmesider som triste slektninger til kontaktannonser og flaskepost. Noen private hjemmesider ønsker å være noe mer. “ANiA & KAjA’s GULE SIDER!” (heretter kalt Kajania) hører til i denne kategorien. Ania (Anne-Jo) og Kaja er to jenter på 17 år fra henholdsvis Oslo og Ålesund som har hatt en hjemmeside i drift siden 22.12.95. [...] Hjemmesiden møter en med tittel, besøksteller og en forseggjort logo. Logoen viser, foruten URL, e-postadresse og teksten “Kajania starring Ania & Kaja”, en røff tegning av de to venninnene hånd i hånd. [...] Kajania høres ut som navnet på et land, og i dette landet er Ania og Kaja herskere og venninner, uavhengig av fysisk avstand. [...] Videre inneholder selve hjemmesiden fire aktuelle lenker. Disse blir hyppig fornyet, og fører til sider om temaer jentene er opptatt av akkurat nå. Siste del av hjemmesiden er en indeks bestående av lenker videre innover i nettstedet, pluss en skryteliste med hvem som har anbefalt eller vurdert Kajania.” (Stein Solø i <http://www.xa.no/stein/kajania.html>; lesedato 02.11.05)

“De delene av nettstedet som har vært stabile et stykke tid, og som er innenfor Kajantias kontroll, har en klar og oversiktlig struktur. For eksempel kan man fra

indeksen klikke på “Mer om oss”. Lenken fører til en “Lissom atte”-side med generelt blurb om jentene, og med lenkene “Mer om Kaja”, “Mer om Ania” og “Toback” [...]. “Mer om Kaja” fører til en side med personalia og avsnittene “Om meg selv”, “Ania om Kaja”, “Ania om vårt første møte” og “Ania om Kaja generelt”. Siden er i seg selv en hypertekst, da den er full av klikkbare ord med lenker ut. [...] Andre deler av nettstedet er som en dagbok med fotoalbum. Her finnes glade sommerminner og Gatherings, men også en furteside som ser ut som en av de sorteste sidene fra dagboken. Det som ellers ville vært sensitive personopplysninger ligger her åpent for alle. Videre er jentene glødende opptatt av datakommunikasjon som middel for menneskelig kommunikasjon, og har bygget et nettsted jeg antar må være blant de mest sentrale om jenter og data.” (Stein Solø i <http://www.xa.no/stein/kajania.html>; lesedato 02.11.05)

“En webbring är en sammanslutning av hemsidor som har något gemensamt. Dessa hänger ihop på sätt att man kan klicka sig vidare till nästa eller föregående hemsida i ringen eller till en slumpvis vald sida.” (Karlsson 2002 s. 17)

Noen typer sider/dokumenter som det har vært mer eller mindre vanlig å inkludere i hjemmesider, utgjør egne, spesielle sjangrer. På 1990-tallet og tidlig på 2000-tallet var en av sjangrene en danseside. På en slik side er det en mengde små, animerte figurer som ustanselig hopper og gjør andre bevegelser. Disse animasjonene var åpenbart ikke ment å stilles sammen, fordi avstanden mellom dem i bl.a. stil og tegnemåte vanligvis var stor. Et eksempel fantes i 2002 på hjemmesiden til en 13 år gammel gutt, der nesten 30 figurer (og hele 15 av dem forskjellige), “opptrådte” sammen. Alle animasjonsfigurene ga de sitt bidrag til en slags musikalsk begivenhet, enten ved å spille musikk eller ved å danse. En av musikantene var gjenkjennbar som Bill Clinton, som saksofonspiller. Det fantes dessuten flere “offisielle” dansesider å etterligne, nettsider med URLen “[http://www.\[x\]dance.com/](http://www.[x]dance.com/), der [x] var en skapning (f.eks. hamster, ku eller marsboer). Når en danseside var annonsert, var det mulig å se dans også i hverdagslige eller underlige bevegelser (jf. aerobics).

Skaperne av personlige hjemmesider har ofte satt sin ære i å finne på noe overraskende. På noen nettsider rundt årtusenskiftet kunne det f.eks. stå “Klikk her på eget ansvar” eller “IKKE klikk her”. Klikking kunne resultere i at det dukket opp en tekst med uttrykt beundring for de modige og latterliggjøring av de engstelige, eller enda en “forbudt” link som det ikke skulle klikkes på osv., med stadig sterkere trusler. I ett tilfelle endte det med at brukeren fikk et relativt harmløst “smurfe-virus” på sin PC. Det hendte også at det ble oppfordret til å klikke på ord eller ikoner, men når musepekeren nærmet seg dem, flytter disse pekerne seg litt unna og var aldri mulige å nå. Det gjaldt å bruke tilgjengelig programvare med innovativ kraft, riktignok innen sjangerkonvensjoner for hva som er en hjemmeside. Til normene hørte det at den digitale teksten gjerne kunne tematiseres: Skaperen av nettstedet kunne forklare sin rolle som “tekstaktør”, f.eks.

om passende skjermoppløsning for dem som kom inn på nettstedet, om bruk av skjermrammer, om videre planer med hjemmesiden o.l.

Alle artiklene og litteraturlista til hele leksikonet er tilgjengelig på <https://www.litteraturogmedieleksikon.no>